

# MINISTARSTVO ZNANOSTI, OBRAZOVANJA I SPORTA

510

Na temelju članka 65. stavka 2. Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi («Narodne novine», broj 87/2008., 86/2009., 92/2010., 105/2010., 90/2011., 5/2012., 16/2012., 86/2012., 126/2012., 94/2013. i 152/2014.), ministar znanosti, obrazovanja i sporta donosi

## PRAVILNIK

### O OSNOVNOŠKOLSKOM I SREDNJOŠKOLSKOM ODGOJU I OBRAZOVANJU UČENIKA S TEŠKOĆAMA U RAZVOJU

#### PREDMET PRAVILNIKA

##### Članak 1.

(1) Ovim pravilnikom utvrđuju se vrste teškoća učenika s teškoćama u razvoju na temelju kojih učenici ostvaruju pravo na primjerene programe školovanja i primjerene oblike pomoći školovanja.

(2) Vrste teškoća iz stavka 1. ovog članka, primjeren program školovanja i primjeren oblik pomoći za pojedinog učenika s teškoćama u razvoju utvrđuje stručno povjerenstvo nadležno za utvrđivanje psihofizičkog stanja djeteta u uredu državne uprave u županiji nadležnom za poslove obrazovanja odnosno Gradskom uredu Grada Zagreba nadležnom za poslove obrazovanja (u daljnjem tekstu: Ured).

(3) Izrazi koji se u ovom pravilniku koriste za osobe u muškom rodu neutralni su i odnose se na muške i ženske osobe.

#### I. OPĆE ODREDBE

##### Članak 2.

(1) Primjereni programi i oblici odgoja i obrazovanja učenika s teškoćama u razvoju ostvaruju se uz programsku i profesionalnu potporu te pedagoško-didaktičku prilagodbu.

(2) Učenik s teškoćama u razvoju (u daljnjem tekstu: učenik) je učenik čije sposobnosti u međudjelovanju s čimbenicima iz okoline ograničavaju njegovo puno, učinkovito i ravnopravno sudjelovanje u odgojno-obrazovnom procesu s ostalim učenicima, a proizlaze iz:

– tjelesnih, mentalnih, intelektualnih, osjetilnih oštećenja i poremećaja funkcija,

– kombinacije više vrsta gore navedenih oštećenja i poremećaja.

(3) Odgoj i obrazovanje učenika temelji se na načelima prihvaćanja različitosti učenika, prihvaćanja različitih osobitosti razvoja učenika, osiguravanja uvjeta i potpore za ostvarivanje maksimalnoga razvoja potencijala svakoga pojedinog učenika, izjednačavanja mogućnosti za postizanje najvećega mogućeg stupnja obrazovanja te osiguravanja odgoja i obrazovanja učenika što bliže njegovu mjestu stanovanja.

(4) Orijentacijska lista vrsta teškoća (Prilog 1. sastavni je dio ovog pravilnika i svrha joj je definirati orijentacijske skupine i podskupine teškoća u svrhu definiranja programske i profesionalne potpore primjerene potrebama učenika.

(5) Svi sudionici odgojno-obrazovnoga procesa i pružatelji profesionalne potpore obvezni su u radu i u korištenju dobivenih podataka i rezultata poštovati stručne i etičke norme te osigurati tajnost prikupljenih podataka radi zaštite prava i interesa učenika.

## II. PROGRAMSKA POTPORA

### Članak 3.

(1) Programska potpora obuhvaća različite vrste primjerenih programa odgoja i obrazovanja, dodatne odgojno-obrazovne i rehabilitacijske programe te privremene oblike odgoja i obrazovanja koji se provode u školama i drugim javnim ustanovama koje provode djelatnost odgoja i obrazovanja (u daljnjem tekstu: škola), a sukladno Mreži školskih ustanova ili uz suglasnost ministarstva nadležnog za obrazovanje (u daljnjem tekstu: Ministarstvo).

(2) Primjerene programe odgoja i obrazovanja, dodatne odgojno-obrazovne i rehabilitacijske programe utvrđuje Stručno povjerenstvo Ureda u postupku utvrđivanja psihofizičkog stanja djeteta/učenika (Obrazac 1.).

(3) Primjereni program odgoja i obrazovanja je nastavni plan i program i/ili kurikulum koji omogućava odgojno-obrazovno napredovanje učenika poštujući specifičnosti njegove utvrđene teškoće, specifičnosti njegova funkcioniranja i njegove odgojno-obrazovne potrebe.

(4) Primjereni programi odgoja i obrazovanja učenika su:

- redoviti program uz individualizirane postupke,
- redoviti program uz prilagodbu sadržaja i individualizirane postupke,
- posebni program uz individualizirane postupke,
- posebni programi za stjecanje kompetencija u aktivnostima svakodnevnoga života i rada uz individualizirane postupke.

(5) Primjereni programi odgoja i obrazovanja ostvaruju se u:

- redovitome razrednom odjelu,
- dijelom u redovitome, a dijelom u posebnome razrednom odjelu,
- posebnome razrednom odjelu,
- odgojno-obrazovnoj skupini.

(6) Dodatni odgojno-obrazovni i rehabilitacijski programi koji se određuju kao dio primjerenoga programa odgoja i obrazovanja učenika su:

- program edukacijsko-rehabilitacijskih postupaka,
- program produženoga stručnog postupka,

– rehabilitacijski programi.

(7) Primjereni program odgoja i obrazovanja učenika u školi ostvaruje se u razrednim odjelima i odgojno-obrazovnim skupinama strukturiranim prema dobi učenika i vrsti primjerenoga programa odgoja i obrazovanja.

(8) Privremeni oblici odgoja i obrazovanja su:

– nastava u kući,

– nastava u zdravstvenoj ustanovi,

– nastava na daljinu.

### III. PRIMJERENI PROGRAMI OSNOVNOG I SREDNJEG ODGOJA I OBRAZOVANJA

#### Članak 4.

(1) Primjerene programe osnovnog i srednjeg odgoja i obrazovanja utvrđuje Stručno povjerenstvo Ureda.

(2) Pri utvrđivanju primjerenoga programa obrazovanja uzima se u obzir nalaz i mišljenje iz drugih postupaka utvrđivanja teškoća i razina potrebne potpore te sva medicinska, psihološka, edukacijsko-rehabilitacijska i druga dokumentacija koju roditelj/skrbnik podnese.

(3) Na prijedlog Stručnog povjerenstva Ureda, rješenje o primjerenom programu obrazovanja donosi Ured.

(4) Rješenje o primjerenome programu obrazovanja u izreci obvezno treba sadržavati ime i prezime učenika, ime i prezime roditelja/skrbnika, datum rođenja, OIB učenika, adresu prebivališta i/ili boravišta učenika, primjereni program obrazovanja koji uključuje i oblike iz članka 3. stavka 5. ovog pravilnika. U izreci rješenja također moraju biti navedeni dodatni odgojno-obrazovni i rehabilitacijski programi ako su određeni tijekom postupka utvrđivanja psihofizičkog stanja djeteta, kao i naznaku odnosi li se primjereni program na pojedine nastavne predmete (navesti ih) ili se odnosi na cjelokupni nastavni plan i program/kurikulum.

(5) Obrazloženje rješenja o primjerenome programu obrazovanja treba sadržavati naziv podnositelja koji je zatražio utvrđivanje primjerenoga programa obrazovanja, Stručno povjerenstvo Ureda koje je predložilo primjeren program obrazovanja, oznaku skupine i podskupine vrste/a teškoće/a iz Orijentacijske liste vrsta teškoća te prijedlog potrebne pedagoško-didaktičke prilagodbe.

(6) U obrazloženju rješenja o primjerenom programu obrazovanja treba navesti i najbližu školu učenikovu prebivalištu/boravištu, koja provodi utvrđeni primjereni program obrazovanja u koju se učenik upisuje, kao i školu u kojoj će se provoditi rehabilitacijski program.

(7) Škola je dužna u najkraćem roku osigurati nužnu pedagoško-didaktičku prilagodbu potrebnu učeniku sukladno njegovim potrebama iz članka 13. ovog pravilnika te kontinuirano pratiti rezultate odgoja i obrazovanja učenika.

(8) Stručno povjerenstvo osnovne škole zaduženo za utvrđivanje psihofizičkog stanja djeteta, kao i stručni suradnici i nastavnici srednje škole kada procijene da postoji potreba predlažu Stručnom povjerenstvu Ureda utvrđivanje primjerenog programa obrazovanja ili ukidanje rješenja o primjerenom programu obrazovanja.

(9) Iznimno od rokova propisanih drugim provedbenim propisima, djeca s već utvrđenim teškoćama u razvoju trebaju pristupiti utvrđivanju psihofizičkog stanja zbog upisa u prvi razred osnovne škole u vremenu od 1. veljače do 15. travnja kako bi im se pravovremeno odredila programska i profesionalna potpora.

### *Redoviti program uz individualizirane postupke*

#### Članak 5.

(1) Redoviti program uz individualizirane postupke određuje se učenicima koji s obzirom na vrstu teškoće mogu svladavati redoviti nastavni plan i program/kurikulum bez sadržajnog ograničavanja, ali su im zbog specifičnosti u funkcioniranju potrebni individualizirani postupci u radu.

(2) Individualizirani postupci omogućavaju različite oblike potpore, prema potrebama učenika, i to s obzirom na: samostalnost učenika; vrijeme rada; metode rada; provjeravanje vještina, znanja i sposobnosti učenika; praćenje i vrednovanje postignuća učenika; aktivnost učenika; tehnološka, didaktička i/ili rehabilitacijska sredstva za rad i primjerene prostorne uvjete.

(3) Individualizirani postupci mogu biti iz jednog, više ili svih predmeta te za svakoga pojedinog učenika iz stavka 2. ovog članka trebaju biti razrađeni kao pisani dokument, a izrađuju ga učitelji/nastavnici u suradnji sa stručnim suradnicima škole te su ga dužni dati na uvid roditelju/skrbniku učenika tijekom prve polovice polugodišta.

(4) Redoviti program uz individualizirane postupke provodi se u redovitome razrednom odjelu škole, a provode ga učitelji/nastavnici koji izvode nastavu i ostalim učenicima u tom razrednom odjelu.

(5) Redoviti program uz individualizirane postupke može se provoditi i u posebnome razrednom odjelu škole kada su učeniku, s obzirom na vrstu teškoća i specifičnosti funkcioniranja koje ugrožavaju njegovu osobnu sigurnost ili sigurnost drugih učenika, potrebni posebni uvjeti odgoja i obrazovanja.

(6) Program iz stavka 5. ovog članka provodi se u školama sukladno Mreži školskih ustanova ili uz suglasnost Ministarstva.

(7) Redoviti program uz individualizirane postupke u školi, koja ima suglasnost ministarstva za osiguravanje posebnih uvjeta odgoja i obrazovanja, može se odrediti učenicima kojima su, s obzirom na vrstu teškoće i specifičnosti funkcioniranja, potrebni posebni uvjeti odgoja i obrazovanja, a oni se ponajprije odnose na višegodišnju habilitaciju/rehabilitaciju učenika.

### *Redoviti program uz prilagodbu sadržaja i individualizirane postupke*

#### Članak 6.

(1) Redoviti program uz prilagodbu sadržaja i individualizirane postupke određuje se učenicima koji s obzirom na vrstu teškoće ne mogu svladavati nastavni plan i program/kurikulum bez sadržajnog ograničavanja te im je zbog specifičnosti u funkcioniranju potreban individualizirani pristup u radu i sadržajna prilagodba.

(2) Redoviti program uz prilagodbu sadržaja i individualizirane postupke je redoviti program koji se sadržajno i metodički prilagođava učeniku.

(3) Sadržajna prilagodba podrazumijeva individualiziranu prilagodbu nastavnih sadržaja redovitog programa sukladno sposobnostima i sklonostima učenika, a zahtijeva smanjivanje opsega nastavnih sadržaja. Opseg nastavnih sadržaja može se umanjiti do najniže razine usvojenosti obrazovnih

postignuća propisanih nastavnim planom i programom/kurikulumom za razred u koji je učenik uključen, a iznad razine posebnog programa.

(4) Redoviti program uz prilagodbu sadržaja i individualizirane postupke može biti iz jednog, više ili svih predmeta, a izrađuju ga kao pisani dokument učitelji/nastavnici za svaki pojedini nastavni predmet u suradnji sa stručnim suradnicima škole te su ga dužni dati na uvid roditelju/skrbniku učenika tijekom prve polovice polugodišta.

(5) Redoviti program uz prilagodbu sadržaja i individualizirane postupke provodi se u redovitome razrednom odjelu škole, a provode ga učitelji/nastavnici koji izvode nastavu i ostalim učenicima u tom razrednom odjelu.

(6) Redoviti program uz prilagodbu sadržaja i individualizirane postupke može se provoditi i u posebnome razrednom odjelu škole kada su učeniku, s obzirom na vrstu teškoća i specifičnosti funkcioniranja koje ugrožavaju njegovu osobnu sigurnost ili sigurnost drugih učenika, potrebni posebni uvjeti odgoja i obrazovanja.

(7) Program iz stavka 6. ovog članka provodi se u školama sukladno Mreži školskih ustanova ili uz suglasnost Ministarstva.

(8) Redoviti program uz prilagodbu sadržaja i individualizirane postupke u školi, koja ima suglasnost ministarstva za osiguravanje posebnih uvjeta odgoja i obrazovanja, može se odrediti učenicima kojima su, s obzirom na vrstu teškoće i specifičnosti funkcioniranja, potrebni posebni uvjeti odgoja i obrazovanja, a oni se ponajprije odnose na višegodišnju habilitaciju/rehabilitaciju učenika.

#### Članak 7.

(1) Provedba programa iz članka 5. i 6. ovoga pravilnika u srednjoj školi odnosi se na sve obrazovne predmete, strukovne predmete i praktičnu nastavu.

(2) Prilagodba sadržaja srednjoškolskih programa mora učeniku omogućavati razinu usvojenosti programa potrebnu za polaganje državne mature i nastavak obrazovanja, stjecanje kompetencija potrebnih za pristup tržištu rada uz pridržavanje zahtjeva struke te se izrađuje u suradnji sa stručnjacima agencija nadležnih za odgoj i obrazovanje.

(3) Kada postoji potreba, Ministarstvo može učeniku, na zahtjev i prijedlog nastavničkog vijeća škole, a uz prethodnu savjetodavnu potporu agencija nadležnih za obrazovanje odobriti svladavanje nastavnoga programa u produljenom trajanju na način da se nastavno gradivo predviđeno za jednu školsku godinu može završiti u dvije školske godine.

(4) Zahtjev iz stavka 3. ovog članka može biti odobren najviše dva puta tijekom srednjoškolskog obrazovanja učenika.

#### *Posebni program uz individualizirane postupke*

#### Članak 8.

(1) Posebni program uz individualizirane postupke čini posebno strukturirani sadržaj nastavnih planova i programa/kurikuluma izrađen prema mogućnostima i sposobnostima učenika.

(2) Posebni program uz individualizirane postupke određuje se učenicima koji s obzirom na njihovo funkcioniranje uvjetovano vrstom teškoće i/ili postojanje više vrsta teškoća ne mogu svladavati redoviti program uz individualizirane postupke ili redoviti program uz prilagodbu sadržaja i individualizirane postupke.

(3) Posebni program uz individualizirane postupke može biti iz svih ili pojedinih predmeta. Ako je samo iz pojedinih predmeta, tada učenik ostale predmete prema svojim sposobnostima svladava po redovitome programu uz individualizirane postupke ili redovitome programu uz prilagodbu sadržaja i individualizirane postupke.

(4) Posebni program uz individualizirane postupke iz svih predmeta provodi se u posebnim razrednim odjelima škole, a provodi ga edukacijski rehabilitator i učitelj/nastavnik sukladno Zakonu i provedbenom propisu koji propisuje odgovarajuću vrstu obrazovanja učitelja, nastavnika i stručnih suradnika.

(5) Posebni program uz individualizirane postupke iz pojedinih predmeta provodi se u posebnim razrednim odjelima, dok se redoviti program uz individualizirane postupke ili redoviti program uz prilagodbu sadržaja i individualizirane postupke iz ostalih predmeta provodi u redovitome razrednom odjelu. Matični razredni odjel učenika je onaj razredni odjel u kojem učenik svladava više od 70% nastavne satnice obrazovnih programa.

(6) Posebni programi uz individualizirane postupke provode se u školama sukladno Mreži školskih ustanova ili uz suglasnost Ministarstva.

(7) Iznimno, posebni program uz individualizirane postupke može se izvoditi i u redovitome razrednom odjelu škole ako na području jedinice lokalne samouprave nije ustrojen posebni razredni odjel, a provodi ga učitelj/nastavnik uz savjetodavnu potporu stručnih suradnika škole i/ili stručnoga tima iz članka 21. ovog pravilnika.

*Posebni programi za stjecanje kompetencija u aktivnostima svakodnevnoga života i rada uz individualizirane postupke*

Članak 9.

(1) Posebni program za stjecanje kompetencija u aktivnostima svakodnevnoga života i rada uz individualizirane postupke je program koji se provodi u odgojno-obrazovnoj skupini kao obvezno osnovno obrazovanje koji s obzirom na funkcionalne sposobnosti učenika ima za cilj osposobiti učenika za najjednostavnije aktivnosti svakodnevnoga života i rada, a provodi se od 6. do 21. godine života.

(2) Učenik završnoga razreda osnovnoškolskoga posebnog programa uz individualizirane postupke, ako nije u mogućnosti nastaviti srednjoškolsko obrazovanje po posebnom programu, uz individualizirane postupke može nastaviti osnovno školovanje u posebnome programu za stjecanje kompetencija u aktivnostima svakodnevnoga života i rada uz individualizirane postupke, ali najdulje do 21. godine života odnosno do završetka nastavne godine u kojoj navršava 21 godinu.

(3) Za učenika iz stavka 2. ovog članka, Stručno povjerenstvo škole prema mjestu stanovanja učenika dužno je, tijekom učenikova pohađanja završnoga razreda osnovne škole, pribaviti mišljenje službe za profesionalno usmjeravanje zavoda za zapošljavanje te pokrenuti postupak utvrđivanja primjerenoga programa u svrhu uključivanja učenika u posebni program za stjecanje kompetencija u aktivnostima svakodnevnoga života i rada uz individualizirane postupke.

(4) Za učenika srednje škole koji zbog promjena u psihofizičkom stanju nije u mogućnosti nastaviti srednjoškolsko obrazovanje ni po jednom programu osim po posebnom programu za stjecanje kompetencija u aktivnostima svakodnevnoga života i rada uz individualizirane postupke, nastavničko vijeće srednje škole dužno je pokrenuti postupak utvrđivanja primjerenoga programa u svrhu uključivanja učenika u taj program.

(5) Posebni program za stjecanje kompetencija u aktivnostima svakodnevnoga života i rada uz individualizirane postupke provodi se u odgojno-obrazovnim skupinama u školama sukladno Mreži školskih ustanova ili uz suglasnost Ministarstva, a izvodi ga edukacijski rehabilitator i učitelj/nastavnik sukladno Zakonu i provedbenome propisu koji propisuje odgovarajuću vrstu obrazovanja učitelja, nastavnika i stručnih suradnika.

#### IV. DODATNI ODGOJNO-OBRAZOVNI I REHABILITACIJSKI PROGRAMI

Program edukacijsko-rehabilitacijskih postupaka

##### Članak 10.

(1) Program edukacijsko-rehabilitacijskih postupaka sastoji se od posebnih edukacijsko-rehabilitacijskih sadržaja koji se različitim postupcima provode u svrhu uspješnijeg usvajanja nastavnih sadržaja.

(2) Program edukacijsko-rehabilitacijskih postupaka osigurava se svim učenicima koji svladavaju poseban program uz individualizirane postupke i potrebna im je dodatna pomoć edukacijskoga rehabilitatora tijekom odgojno-obrazovnoga procesa.

(3) Program edukacijsko-rehabilitacijskih postupaka provodi edukacijski rehabilitator radom u manjim skupinama u školi prema potrebama učenika, ako nije moguće osigurati produženi stručni postupak.

(4) Program se ostvaruje sukladno školskom kurikulumu, a plan je određen nastavnim planovima i programima/kurikulumima odgoja i obrazovanja.

##### *Program produženoga stručnog postupka*

##### Članak 11.

(1) Program produženoga stručnog postupka sastoji se od pomoći u učenju, edukacijsko-rehabilitacijskih programa, strukturiranih slobodnih aktivnosti, kreativnih radionica i izvannastavnih aktivnosti.

(2) Produženi stručni postupak organizira se u odgojno-obrazovnim skupinama organiziranim prema obrazovnim potrebama i interesima učenika prije i/ili poslije redovite nastave u školama sukladno Mreži školskih ustanova ili uz suglasnost Ministarstva, a provodi ga stručnjak edukacijsko-rehabilitacijskoga profila u opsegu svoje stručnosti: edukacijski rehabilitator, logoped ili socijalni pedagog.

(3) Program produženoga stručnog postupka određuje se školskim kurikulumom, a plan je određen nastavnim planovima i programima/kurikulumima odgoja i obrazovanja.

##### *Rehabilitacijski program*

##### Članak 12.

(1) Rehabilitacijski programi obuhvaćaju one postupke i aktivnosti koje uspostavljaju, obnavljaju, održavaju i/ili modificiraju učenikove osjetilne, motoričke, jezično-govorno-glasovne, komunikacijske, kognitivne, psihološke, emocionalne i interakcijske sposobnosti te vještine izvedbe aktivnosti svakodnevnoga života, a koje značajno utječu na rezultate učenja te time i na odgojno-obrazovni proces.

(2) Rehabilitacijski programi utvrđeni su školskim kurikulumom, a plan je određen nastavnim planovima i programima/kurikulumima. Izrađuju ih i provode stručnjaci edukacijsko-rehabilitacijskoga profila u opsegu svoje stručnosti: edukacijski rehabilitator, logoped ili socijalni pedagog te stručnjaci drugih profila prema potrebama učenika.

(3) Rehabilitacijski programi provode se izvan nastavnoga procesa. Provode se u ustanovama koje osiguravaju posebne uvjete odgoja i obrazovanja, a uz posebnu suglasnost Ministarstva mogu se provoditi i u školama koje su Mrežom školskih ustanova utvrđene za provođenje programa za učenike s teškoćama u razvoju, osobito ako škole koje osiguravaju posebne uvjete odgoja i obrazovanja nisu dostupne na području lokalne zajednice.

## V. PEDAGOŠKO-DIDAKTIČKA PRILAGODBA

### Članak 13.

(1) Na temelju utvrđenih potreba učenika, prilikom utvrđivanja primjerenoga programa obrazovanja, Stručno povjerenstvo Ureda daje prijedlog o pedagoško-didaktičkoj prilagodbi koja je potrebna učeniku.

(2) Pedagoško-didaktička prilagodba podrazumijeva:

- prilagođenu informatičku opremu,
- specifična didaktička sredstva i pomagala,
- udžbenike prilagođene posebnim odgojno-obrazovnim potrebama učenika (u jeziku, pismu i mediju),
- elektroakustičku opremu,
- prilagođene oblike komuniciranja i dr.

## VI. USTROJAVANJE POSEBNIH RAZREDNIH ODJELA I POSEBNIH ODGOJNO-OBRAZOVNIH SKUPINA

### Članak 14.

(1) Posebni razredni odjeli i posebne odgojno-obrazovne skupine mogu se ustrojiti uz prethodnu suglasnost Ministarstva.

(2) Uz zahtjev za ustrojavanjem posebnih razrednih odjela ili posebnih odgojno-obrazovnih skupina, škola je obvezna priložiti:

- mišljenje osnivača škole i Ureda o potrebi ustroja odjela ili skupine odnosno programa školovanja učenika s teškoćama u razvoju u toj školi,
- očitovanje škole o prostornim i kadrovskim uvjetima za provođenje programa i
- rješenja o primjerenome programu obrazovanja za učenike koji bi polazili taj razredni odjel ili skupinu.

(3) Kada na određenome upisnom području postoji od 3 do 5 učenika kojima je kao primjeren oblik obrazovanja utvrđeno školovanje u posebnom razrednom odjelu iz članka 5. stavka 5. ili članka 6. stavka 6. ovog pravilnika, u kojima se provode redoviti programi uz individualizirane postupke i/ili



redoviti programi uz prilagodbu sadržaja i individualizirane postupke, uz prethodnu suglasnost Ministarstva posebni razredni odjeli mogu biti ustrojeni kao kombinirani razredni odjeli od I. do IV. razreda ili od V. do VIII. razreda osnovne škole i od I. do završnog razreda srednje škole.

(4) Posebni razredni odjeli iz članka 8. ovog pravilnika, u kojima se provode posebni programi uz individualizirane postupke, uz prethodnu suglasnost Ministarstva, mogu biti ustrojeni kao kombinirani razredni odjeli od I. do IV. razreda ili od V. do VIII. razreda osnovne škole i od I. do završnog razreda srednje škole.

(5) Iznimno od stavka 4. ovog članka, uz prethodnu suglasnost Ministarstva, posebni razredni odjeli iz članka 8. ovog pravilnika, u kojima se provode posebni programi uz individualizirane postupke, mogu biti ustrojeni kao kombinirani razredni odjeli od I. do VIII. razreda osnovne škole.

(6) Uz prethodnu suglasnost Ministarstva, posebne odgojno-obrazovne skupine iz članka 9. ovog pravilnika, u kojima se provode posebni programi za stjecanje kompetencija u aktivnostima svakodnevnoga života i rada uz individualizirane postupke, kao i posebne odgojno-obrazovne skupine iz članka 11. ovog pravilnika, u kojima se provodi program produženoga stručnog postupka, mogu biti ustrojene kao kombinirane skupine.

## VII. PRIVREMENI OBLICI ODGOJA I OBRAZOVANJA

### *Nastava u kući*

#### Članak 15.

(1) Nastava u kući osigurava se učenicima koji privremeno ne mogu polaziti nastavu u školi, a čije predviđeno trajanje oporavka može utjecati na buduće praćenje i svladavanje nastavnih sadržaja.

(2) Nastavu u kući provodi škola koju je učenik pohađao prije nego što mu je zbog zdravstvenih razloga onemogućeno redovito praćenje nastave.

(3) Program nastave u kući izvodi se sukladno nastavnom planu Ministarstva u 50% trajanju tjedne satnice programa u koji je učenik uključen.

(4) Učeniku koji je uključen u nastavu izbornih i fakultativnih nastavnih predmeta odobrava se nastavak izvođenja nastave tih predmeta u kući te to u zahtjevu Ministarstvu treba navesti.

(5) Zahtjev s obrazloženjem za provedbu nastave u kući roditelj/skrbnik podnosi školi ili predlaže škola u roku od 7 dana od utvrđene potrebe za ovim oblikom školovanja od nadležnoga školskog liječnika.

(6) Škola zahtjev iz stavka 5. ovog članka podnosi Ministarstvu i uz njega prilaže:

– suglasnost ili zahtjev roditelja/skrbnika s provedbom nastave u kući,

– mišljenje nadležnoga školskog liječnika o potrebi provedbe nastave u kući,

– rješenje o primjerenome programu obrazovanja učenika ako učenik ima određen takav program,

– strukovna škola dostavlja i program nadoknade propisanih vježbi koje su sastavni dio strukovnih nastavnih predmeta te program nadoknade praktične nastave, koje izrađuje u suradnji sa školskim liječnikom te po potrebi sa stručnim timom.

(7) Učeniku koji je dulje od dvije školske godine uključen u nastavu u kući može se odobriti, ovisno o zdravstvenom stanju učenika koje procjenjuje nadležni školski liječnik, daljnja provedba nastave u kući uz povremenu prisutnost na nastavi u školi i drugim školskim aktivnostima radi održavanja veza s razrednim odjelom i socijalizacije učenika.

(8) Ako potreba za provedbom nastave u kući prestane tijekom nastavne godine, škola je dužna obavijestiti Ministarstvo o prestanku izvođenja nastave u kući u roku od 7 dana po povratku učenika u školu.

### *Nastava u zdravstvenoj ustanovi*

#### Članak 16.

(1) Nastava u zdravstvenoj ustanovi organizira se za učenike sa zdravstvenim teškoćama koji se nalaze na stacionarnom liječenju ili na liječenju u dnevnoj bolnici.

(2) Osnivač, na temelju Mreže školskih ustanova, određuje osnovnu školu koja provodi nastavu u zdravstvenoj ustanovi i srednju školu koja provodi nastavu općeobrazovnih predmeta u zdravstvenoj ustanovi.

(3) Matična škola koja provodi nastavu u zdravstvenoj ustanovi može ustrojiti kombinirane područne odjele od I. do IV. i od V. do VIII. razreda osnovne škole, a iznimno i kombinirane odjele od I. do VIII. razreda osnovne škole te kombinirane područne odjele od I. do završnog razreda srednje škole. Broj odjela utvrđuje Ured.

(4) Dnevno i tjedno trajanje nastave planira se prema nastavnome planu i programu/kurikulumu koji učenik pohađa, a provodi se kao razredna i predmetna nastava, uz prihvaćanje zdravstvenog stanja učenika. Predmetnu nastavu za nekoliko predmeta istog područja može izvoditi i jedan učitelj razredne nastave ili učitelj/nastavnik predmetne nastave koji posjeduje kompetencije za izvođenje drugog predmeta.

(5) Program nastave u zdravstvenoj ustanovi izvodi se sukladno nastavnom planu i programu/kurikulumu Ministarstva u 100% trajanju tjedne satnice programa razreda u koji je učenik uključen.

(6) Škola koja provodi nastavu u zdravstvenoj ustanovi i škola u koju je taj učenik upisan dužne su surađivati u interesu učenika.

### *Nastava na daljinu*

#### Članak 17.

(1) Nastava na daljinu je oblik nastave u kući ili nastave u zdravstvenoj ustanovi kojim se učeniku omogućava praćenje nastave uz pomoć telekonferencije ili videokonferencije.

(2) Nastava na daljinu, kao oblik nastave u kući, osigurava se za učenike koji privremeno ne mogu polaziti nastavu u školi niti zbog prirode bolesti smiju biti u neposrednome kontaktu s učiteljem/nastavnikom, a čije trajanje oporavka može utjecati na buduće praćenje i svladavanje nastavnih sadržaja.

(3) Nastava na daljinu, kao oblik nastave u zdravstvenoj ustanovi, osigurava se učenicima na stacionarnom liječenju ili na liječenju u dnevnoj bolnici, ako nema organiziranoga privremenog oblika nastave iz članka 16. ovog pravilnika.

(4) Nastavu na daljinu organizira škola koju je učenik pohađao prije nego što mu je zbog zdravstvenih razloga onemogućeno redovito praćenje nastave.

(5) Iznimno od stavka 4. ovog članka, za učenike koji su na stacionarnom liječenju ili na liječenju u dnevnoj bolnici, nastavu može provoditi nastavno osoblje koje održava nastavu u zdravstvenoj ustanovi u kojoj se učenik liječi.

(6) Program nastave na daljinu izvodi se sukladno nastavnome planu i programu/kurikulumu Ministarstva u 100% trajanju tjedne satnice programa razreda u koji je učenik uključen.

(7) Zahtjev s obrazloženjem za izvođenje nastave na daljinu roditelj/skrbnik podnosi školi ili predlaže škola u roku od 7 dana od utvrđene potrebe za ovim oblikom odgoja i obrazovanja od nadležnoga školskog liječnika.

(8) Škola zahtjev iz stavka 7. ovog članka podnosi Ministarstvu i uz njega prilaže:

- suglasnost ili zahtjev roditelja/skrbnika s provedbom nastave na daljinu,
- mišljenje nadležnoga školskog liječnika o potrebi provedbe nastave na daljinu,
- rješenje o primjerenome programu obrazovanja učenika ako učenik ima određen takav program,
- strukovna škola dostavlja i program nadoknade propisanih vježbi koje su sastavni dio strukovnih nastavnih predmeta te program nadoknade praktične nastave, koje izrađuje u suradnji sa školskim liječnikom te po potrebi sa stručnim timom.

(9) Učeniku koji je uključen u nastavu izbornih i fakultativnih nastavnih predmeta odobrava se nastavak izvođenja nastave tih predmeta na daljinu te to u zahtjevu Ministarstvu treba navesti.

(10) Učeniku koji je uključen u nastavu na daljinu škola je dužna kontinuirano tijekom cijelog razdoblja provedbe, elektronički dostavljati radne materijale.

(11) Vrednovanje i provjeravanje usvojenosti nastavnih sadržaja i odnosa prema radu i postavljenim zadacima te odgojnim vrijednostima učenika provodi se elektronički odnosno telekonferencijom ili videokonferencijom te elektroničkom poštom.

## VIII. PROFESIONALNA POTPORA

### Članak 18.

(1) Profesionalnu potporu u školovanju učenika provode:

- učitelji/nastavnici osposobljeni i educirani za rad s učenicima s teškoćama u razvoju,
- nastavnici/odgajatelji osposobljeni i educirani za rad s učenicima s teškoćama u razvoju u učeničkim domovima,
- stručnjaci edukacijsko-rehabilitacijskoga profila (edukacijski rehabilitator, logoped, socijalni pedagog),
- stručni suradnici škole,
- nadležni školski liječnik,

- stručnjaci zavoda za zapošljavanje i drugi stručnjaci iz ustanova socijalne skrbi, zdravstvenih ustanova te drugih specijaliziranih ustanova,
- savjetnici agencija nadležnih za odgoj i obrazovanje,
- stručni timovi,
- centri potpore,
- pomoćnici u nastavi ili stručni komunikacijski posrednici,
- stručnjaci iz civilnoga sektora uz odobrenje nadležnog Ministarstva.

(2) Radnici škola pružaju profesionalnu pomoć učenicima u sklopu svojih tjednih zaduženja odnosno radnih obveza.

### *Profesionalno usmjeravanje i potpora*

#### Članak 19.

(1) Profesionalno usmjeravanje učenika s teškoćama u razvoju obvezni je dio pripreme za upis učenika u srednju školu koji se na temelju iskazanih sposobnosti, mogućnosti i interesa učenika provodi tijekom završnog razreda osnovne škole ili prema potrebi tijekom srednjoškolskoga odgoja i obrazovanja.

(2) U aktivnostima profesionalnog usmjeravanja učenika surađuju: učitelji/nastavnici, stručni suradnici škole, nadležni tim školske medicine, zavod za zapošljavanje i roditelji/skrbnici učenika.

(3) Srednje škole dužne su za upisane učenike u roku 15 dana od početka nastave tražiti od osnovne škole iz koje učenik dolazi dokumentaciju o praćenju i svladavanju programa u osnovnoj školi, a osnovna škola dužna je dostaviti dokumentaciju u roku od 15 dana od dana kada je zatražena.

#### Članak 20.

Škole koje osiguravaju posebne uvjete odgoja i obrazovanja, a provode srednjoškolske programe, dužne su redovito surađivati s centrima za socijalnu skrb, područnim uredima zavoda za zapošljavanje i ostalim relevantnim institucijama te pružati potporu svojim učenicima prilikom zapošljavanja i socijalizacije.

#### *Stručni tim*

#### Članak 21.

(1) Stručni tim je mobilna multidisciplinarna služba potpore školama u radu s učenicima s teškoćama u razvoju čiji program rada odobrava agencija nadležna za odgoj i obrazovanje.

(2) Stručni tim:

- pruža stručnu, savjetodavnu i edukativnu potporu odgojno-obrazovnim djelatnicima, pomoćnicima u nastavi i stručnim komunikacijskim posrednicima,
- pruža supervizijsku potporu stručnim suradnicima škole,
- pruža stručnu potporu u provedbi privremenih oblika nastave,

– po potrebi savjetodavno sudjeluje u planiranju i izradi primjerenoga programa osnovnog ili srednjeg obrazovanja i prati učinke provedbe,

– predlaže školi potrebne promjene u radu s učenicima.

(3) Članovi stručnog tima su stručnjaci edukacijsko-rehabilitacijskoga profila: edukacijski rehabilitator, logoped i/ili socijalni pedagog, psiholog, pedagog i učitelj/nastavnik osposobljen za rad s učenicima s teškoćama u razvoju, a timu se mogu priključiti i drugi stručnjaci ovisno o potrebama učenika.

(4) Voditelje i članove stručnoga tima imenuje na četiri godine iz škola Ministarstvo uz prethodno stručno mišljenje agencije nadležne za odgoj i obrazovanje, a na prijedlog centra potpore ili jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.

(5) Zadaća voditelja stručnog tima je voditi evidenciju o radu tima, koordinirati rad članova te o radu tima izvješćivati agenciju nadležnu za odgoj i obrazovanje.

(6) Zahtjev za uključivanjem stručnoga tima u rad škole podnosi škola agenciji nadležnoj za odgoj i obrazovanje ili jedinici lokalne i područne (regionalne) samouprave.

(7) Nakon uvida u potrebe učenika s teškoćama, zahtjev za uključivanjem stručnoga tima iz stavka 6. ovog članka može podnijeti i Ministarstvo.

## Članak 22.

(1) Škola koja se, uz djelatnost odgoja i obrazovanja učenika, bavi pružanjem stručno-metodološke potpore drugim ustanovama i razvijanjem usluga u zajednici potrebnih učenicima, kao centar potpore, može formirati stručni tim.

(2) Centar potpore specijaliziran za rad s učenicima s određenom vrstom teškoće obavlja, uz svoju primarnu djelatnost, i sljedeće poslove:

– organizira i provodi stručna usavršavanja odgojno-obrazovnih djelatnika u svrhu informiranja o razvojnim osobitostima i funkcioniranju učenika s teškoćama u razvoju,

– sudjeluje u edukaciji pomoćnika u nastavi i stručnih komunikacijskih posrednika,

– organizira stručnu potporu u radu i edukaciju voditelja programa pomoćnika u nastavi i stručnoga komunikacijskog posrednika,

– pruža savjetodavnu potporu odgojno-obrazovnim djelatnicima,

– pruža potporu i edukaciju roditeljima/skrbnicima,

– razvija nove inovativne metodologije i tehnike prenošenja znanja učenicima,

– surađuje sa znanstvenom i sveučilišnom zajednicom.

(3) Uvjeti za dobivanje suglasnosti za obavljanje poslova iz stavka 2. ovoga članka su postignuti znanstveni i/ili stručni rezultati, stručno-kadrovske kompetencije djelatnika i infrastrukturni uvjeti (prostor, oprema) škole.

(4) Utvrđivanje ispunjenosti uvjeta iz stavka 3. ovoga članka obavlja agencija nadležna za odgoj i obrazovanje na temelju neposrednoga uvida, a na osnovi dostavljenoga zahtjeva škole.

(5) Ministarstvo daje suglasnost školi za obavljanje djelatnosti centra potpore uz prethodno stručno mišljenje agencije nadležne za odgoj i obrazovanje.

## IX. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

### Članak 23.

(1) Rješenja o primjerenome programu obrazovanja učenika donesena prema Pravilniku o osnovnoškolskome odgoju i obrazovanju učenika s teškoćama u razvoju (»Narodne novine«, broj 23/1991.) i Pravilniku o srednjoškolskom obrazovanju učenika s teškoćama i većim teškoćama u razvoju (»Narodne novine«, broj 86/1992.) ostaju na snazi osim u slučaju postojanja nepodudarnosti između rješenjem određenoga primjerenog programa obrazovanja s odredbama ovog pravilnika.

(2) Postupci započeti prije stupanja na snagu ovog pravilnika dovršit će se prema odredbama propisa koji su vrijedili u vrijeme kada je postupak započet.

(3) Izmjena rješenja iz stavka 1. ovog članka radi usklađivanja s primjerenim programom obrazovanja sukladno ovom pravilniku izvršit će se u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog pravilnika.

### Članak 24.

Danom stupanja na snagu ovog pravilnika prestaje vrijediti Pravilnik o osnovnoškolskom odgoju i obrazovanju učenika s teškoćama u razvoju (»Narodne novine«, broj 23/1991.) i Pravilnik o srednjoškolskom obrazovanju učenika s teškoćama i većim teškoćama u razvoju (»Narodne novine«, broj 86/1992.).

### Članak 25.

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«.

Klasa: 602-01/15-01/00124

Urbroj: 533-26-15-0002

Zagreb, 23. veljače 2015.

**Ministar**

**prof. dr. sc. Vedran Mornar, v.  
r.**

## PRILOG 1.

### ORIJENTACIJSKA LISTA VRSTA TEŠKOĆA

Skupine vrsta teškoća su:

1. Oštećenja vida
2. Oštećenja sluha
3. Oštećenja jezično-govorne-glasovne komunikacije i specifične teškoće u učenju

4. Oštećenja organa i organskih sustava
5. Intelektualne teškoće
6. Poremećaji u ponašanju i oštećenja mentalnog zdravlja
7. Postojanje više vrsta teškoća u psihofizičkom razvoju.

### **Skupina 1. Oštećenja vida**

Oštećenja vida su sljepoća i slabovidnost.

**1.1.** Sljepoćom se smatra kada je na boljem oku, uz najbolju moguću korekciju, u osobe oštrina vida 0,05 i manje ili ostatak centralnog vida na boljem oku uz najbolju moguću korekciju 0,25 uz suženje vidnog polja na 20 stupnjeva ili manje.

Prema stupnju oštećenja sljepoća se dijeli na

#### **podskupine:**

**1.1.1.** potpuni gubitak osjeta svjetla (amauroza) ili osjet svjetla bez projekcije svjetla ili s projekcijom svjetla,

**1.1.2.** ostatak vida na boljem oku uz najbolju moguću korekciju do 0,02 ili manje,

**1.1.3.** ostatak oštrine vida na boljem oku uz najbolju moguću korekciju od 0,02 do 0,05 ili ostatak centralnog vida na boljem oku uz najbolju moguću korekciju do 0,25 uz suženje vidnog polja na 20 stupnjeva ili ispod 20 stupnjeva,

**1.1.4.** koncentrično suženje vidnog polja oba oka s vidnim poljem širine 5 do 10 stupnjeva oko centralne fiksacijske točke.

Sljepoćom u smislu potrebe edukacije na Brailleovu pismu smatra se nesposobnost čitanja slova ili znakova veličine Jaeger 8 na blizinu.

**1.2.** Slabovidnošću se smatra oštrina vida na boljem oku s korekcijskim staklom od 0,4 (40%) i manje.

Prema stupnju oštećenja slabovidnost se dijeli na

#### **podskupine:**

**1.2.1.** oštrina vida na boljem oku uz najbolju moguću korekciju od 0,1 do 0,3 i manje,

**2.2.2.** oštrina vida na boljem oku uz najbolju moguću korekciju od 0,3 do 0,4.

Prilikom određivanja najmanje vidne oštrine i najveće dopuštene vidne oštrine na boljem oku za pojedine kategorije sljepoće odnosno slabovidnosti smatra se ona vidna oštrina koja je označena za minimalnu odnosno maksimalnu. Na primjer, ako je vidna oštrina na boljem oku određena do 0,10 (6/60), tada se uzima kao mjerilo vidna oštrina 6/60 (0,10), a ne vidna oštrina od 0,09 odnosno 5/60. Ako postoji sljepoća na jednom oku, a slabovidnost na drugom oku, kategorija oštećenja određuje se uvijek prema funkcionalnoj sposobnosti boljeg oka.

### **Skupina 2. Oštećenja sluha**

Oštećenja sluha su gluhoća i naglušost.

**2.1.** Gluhoćom se smatra gubitak sluha veći od 93 decibela u govornim frekvencijama (500 – 4.000 Hz) i kada se ni uz pomoć slušnih pomagala ne može cjelovito precipirati glasovni govor.

Prema stupnju razvitka glasovnog govora, gluhoća se razvrstava na

**podskupine:**

**2.1.1.** gubitak sluha bez usvojene vještine glasovnog sporazumijevanja,

**2.1.2.** gubitak sluha s usvojenom vještinom glasovnog sporazumijevanja.

**2.2.** Nagluhošću se smatra oštećenje sluha od 26 do 93 decibela na uhu s boljim ostacima sluha i kada je glasovni govor djelomično ili gotovo potpuno razvijen.

Prema stupnju oštećenja sluha i razvijenosti glasovnog sporazumijevanja, naglušost se razvrstava na

**podskupine:**

**2.2.1.** lakše oštećenje sluha od 26 do 40 decibela na uhu s boljim ostacima sluha u govornim frekvencijama, a pod prirodno povoljnim uvjetima slušanja spontano je usvojen glasovni govor bez značajnih odstupanja,

**2.2.2.** umjereno oštećenje sluha od 41 do 60 decibela na uhu s boljim ostacima sluha u govornim frekvencijama, a prije oštećenja sluha usvojena je vještina glasovnog sporazumijevanja,

**2.2.3.** teže oštećenje sluha od 61 do 93 decibela na uhu s boljim ostacima sluha u govornim frekvencijama, a spontani razvoj glasovnog govora značajno je otežan, zbog čega je potreban sustavan rehabilitacijski rad na razvoju slušanja i govora te usvajanju jezika.

Kad je u pitanju asimetrični gubitak sluha, procjena se obavlja na temelju praga sluha na uhu s boljim sluhom. Kad su u pitanju granični slučajevi, ako postoji asimetrična naglušost ili naglušost na jednom uhu, a gluhoća na drugom uhu, smetnja se svrstava u skupinu s težim oštećenjem.

### **Skupina 3. Oštećenja jezično-govorne glasovne komunikacije i specifične teškoće u učenju**

**3.1.** Poremećaji jezično-govorne glasovne komunikacije (glas, govor, jezik) su oni u kojih je zbog organskih i funkcionalnih oštećenja komunikacija govorom otežana ili izostaje.

**Podskupine:**

**3.1.1.** poremećaji glasa,

**3.1.2.** jezične teškoće,

**3.1.3.** poremećaji govora,

**3.1.4.** komunikacijske teškoće.

**3.2.** Specifične teškoće u učenju su smetnje u području:

**3.2.1.** čitanja (disleksija, aleksija),



- 3.2.2. pisanja (disgrafija, agrafija),
- 3.2.3. računanja (diskalkulija, akalkulija),
- 3.2.4. specifični poremećaj razvoja motoričkih funkcija (dispraksija)
- 3.2.5. mješovite teškoće u učenju,
- 3.2.6. ostale teškoće u učenju.

#### **Skupina 4. Oštećenja organa i organskih sustava**

Oštećenjem organa i organskih sustava smatraju se prirođena ili stečena oštećenja, deformacije ili poremećaji funkcije pojedinoga organa ili organskih sustava koje dovodi do smanjenja ili gubitka sposobnosti u izvršavanju pojedinih aktivnosti.

##### **Podskupine:**

- 4.1. oštećenja mišićno-koštanoga sustava,
- 4.2. oštećenja središnjega živčanog sustava,
- 4.3. oštećenja perifernoga živčanog sustava,
- 4.4. oštećenja drugih sustava (dišni, srčanožilni, probavni, endokrini, koža i potkožna tkiva, mokraćni, spolni).

#### **Skupina 5. Intelektualne teškoće**

Intelektualne teškoće su stanja u kojima je značajno otežano uključivanje u društveni život, a povezano je sa zaustavljenim ili nedovršenim razvojem intelektualnog funkcioniranja, što je utvrđeno na osnovi medicinske, psihologijske, edukacijsko-rehabilitacijske i socijalne ekspertize. Intelektualna razina ispitana mjernim instrumentima približna je kvocijentu inteligencije Wechslerova tipa od 0 do 69, ako nije utvrđena izrazita emocionalna labilnost.

##### **Podskupine:**

- 5.1. laka intelektualna teškoća zbog koje treba, radi postizanja odgovarajućega socijalnog funkcioniranja, osigurati primjerene uvjete za osposobljavanje. Kvocijent inteligencije približno je u rasponu od 50 do 69,
- 5.2. umjerena intelektualna teškoća zbog koje treba, radi postizanja djelomičnoga socijalnog funkcioniranja, osigurati primjerene uvjete za osposobljavanje u zadovoljavanju jednostavnih radnih aktivnosti. Kvocijent inteligencije približno se kreće u rasponu od 35 do 49,
- 5.3. teža intelektualna teškoća zbog koje treba, radi zadovoljavanja najjednostavnijih osnovnih osobnih potreba, komuniciranja s okolinom i obavljanja najjednostavnijih radnih aktivnosti, osigurati primjerene uvjete za rehabilitaciju, njegu i pomoć. Kvocijent inteligencije približno se kreće u rasponu od 20 do 34,
- 5.4. teška intelektualna teškoća zbog koje treba, radi zadovoljavanja najjednostavnijih osnovnih osobnih potreba, komuniciranja s okolinom i obavljanja najjednostavnijih radnih aktivnosti, osigurati primjerene uvjete za rehabilitaciju, njegu i pomoć. Kvocijent inteligencije približno se kreće u rasponu od 0 do 19.

## Skupina 6. Poremećaji u ponašanju i oštećenja mentalnog zdravlja

Poremećaji u ponašanju i oštećenja mentalnog zdravlja su stanja za koje je na temelju medicinske, psihologijske, pedagoške, edukacijsko-rehabilitacijske i socijalne ekspertize utvrđeno da su uvjetovani organskim čimbenikom ili progredirajućim psihopatološkim stanjem, a očituju se oštećenim intelektualnim, emocionalnim i socijalnim funkcioniranjem.

### Podskupine:

- 6.1. Organski, uključujući simptomatski mentalni poremećaj,
- 6.2. Poremećaji raspoloženja,
- 6.3. Neurotski poremećaji, poremećaji vezani uz stres i somatoformni,
- 6.4. Shizofrenija, shizotipni i sumanutni poremećaji,
- 6.5. Poremećaji iz autističnoga spektra,
- 6.6. Poremećaji aktivnosti i pažnje,
- 6.7. Poremećaji u ponašanju i osjećanju.

## Skupina 7. Postojanje više vrsta i stupnjeva teškoća u psihofizičkome razvoju

Postojanje više vrsta i stupnjeva teškoća u psihofizičkome razvoju uključuje teškoće iz dvije ili više skupina koje su predviđene u Orijentacijskoj listi vrsta teškoća.

Postojanje više vrsta teškoća uključuje jednu od njih izraženu u stupnju predviđenom Orijentacijskom listom vrsta teškoća i jednu ili više onih koje nisu izražene u stupnju određenom ovom listom, ali njihovo istodobno postojanje daje novu kvalitetu teškoća.

Postojanje više vrsta teškoća uključuje dvije ili više njih, od kojih ni jedna nije izražena u stupnju određenom Orijentacijskom listom vrsta teškoća, ali njihovo istodobno postojanje zahtijeva primjerene uvjete za školovanje i osposobljavanje.

Napomena: Pri donošenju rješenja o primjerenome programu obrazovanja potrebno je navesti skupinu i podskupinu/e vrste teškoća prema Orijentacijskoj listi vrsta teškoća.

Ako teškoća/e nije/su predviđena/e Orijentacijskom listom vrsta teškoća, potrebno je opisati teškoću/e u obrazloženju rješenja o primjerenome programu obrazovanja.

### OBRAZAC 1.

---

---

(naziv Ureda)

### MIŠLJENJE STRUČNOG POVJERENSTVA UREDA o primjerenom programu obrazovanja djeteta/učenika

Ime i prezime djeteta/učenika		spol:	M	Ž
-------------------------------	--	-------	---	---

Datum i mjesto rođenja djeteta/učenika	
Ime i prezime oca i majke	
Prebivalište/boravište na adresi	

Stručno povjerenstvo Ureda za utvrđivanje psihofizičkog stanja djeteta/učenika za školu \_\_\_\_\_, u sastavu:

1. Školski liječnik (specijalist školske medicine): \_\_\_\_\_

2. Klinički psiholog:

\_\_\_\_\_

3. Učitelj razredne/nastavnik:

\_\_\_\_\_

4. Stručni suradnik psiholog:

\_\_\_\_\_

5. Stručni suradnik pedagog:

\_\_\_\_\_

6. Stručni suradnik edukacijski rehabilitator:

\_\_\_\_\_

7. Stručni suradnik logoped:

\_\_\_\_\_

8. Stručni suradnik socijalni pedagog:

\_\_\_\_\_

9. Učitelj/nastavnik hrvatskoga jezika:

\_\_\_\_\_

je u vremenu od \_\_\_\_\_ do \_\_\_\_\_ provelo postupak utvrđivanja psihofizičkog stanja djeteta/učenika.

Stručno povjerenstvo Ureda za dijete/učenika predlaže (*zaokružiti*) školovanje učenika po:

- a) redovitome programu uz individualizirane postupke u redovitome razrednom odjelu,
- b) redovitome programu uz individualizirane postupke u posebnome razrednom odjelu,
- c) redovitome programu uz individualizirane postupke u školi koja ima posebne uvjete odgoja i obrazovanja,
- d) redoviti program uz prilagodbu sadržaja i individualizirane postupke u redovitome razrednom odjelu,
- e) redoviti program uz prilagodbu sadržaja i individualizirane postupke u posebnome razrednom odjelu,

f) redoviti program uz prilagodbu sadržaja i individualizirane postupke u redovitome (matičnome) razrednom odjelu, a posebni program u posebnome razrednom odjelu,

g) redoviti program uz prilagodbu sadržaja i individualizirane postupke u redovitome razrednom odjelu, a posebni program u posebnome (matičnome) razrednom odjelu,

h) redoviti program uz prilagodbu sadržaja i individualizirane postupke u školi koja ima posebne uvjete odgoja i obrazovanja,

i) posebni program uz individualizirane postupke u posebnome razrednom odjelu,

j) posebni program uz individualizirane postupke u školi koja ima posebne uvjete odgoja i obrazovanja,

k) posebni program za stjecanje kompetencija u aktivnostima svakodnevnoga života i rada uz individualizirane postupke u posebnoj odgojno-obrazovnoj skupini,

l) posebni program za stjecanje kompetencija u aktivnostima svakodnevnoga života i rada uz individualizirane postupke u školi koja ima posebne uvjete odgoja i obrazovanja

sukladno članku \_\_\_\_\_ Pravilnika o osnovnoškolskom i srednjoškolskom odgoju i obrazovanju učenika s teškoćama u razvoju (»Narodne novine«, broj \_\_\_\_\_).

Stručno povjerenstvo Ureda za dijete/učenika predlaže (*zaokružiti*):

a) primjenu individualiziranih postupaka iz svih nastavnih predmeta,

b) primjenu individualiziranih postupaka iz pojedinih nastavnih predmeta (*navesti predmete*):

---

---

c) prilagodbu sadržaja i primjenu individualiziranih postupaka iz svih nastavnih predmeta,

d) prilagodbu sadržaja i primjenu individualiziranih postupaka iz pojedinih nastavnih predmeta (*navesti predmete*):

---

---

e) posebni program uz individualizirane postupke iz svih predmeta

f) posebni program uz individualizirane postupke iz pojedinih predmeta (*navesti predmete*):

---

---

g) posebni program za stjecanje kompetencija u aktivnostima svakodnevnoga života i rada uz individualizirane postupke.

Stručno povjerenstvo Ureda za dijete/učenika predlaže (*zaokružiti*) uključivanje učenika u:

a) program edukacijsko-rehabilitacijskih postupaka,

b) program produženoga stručnog postupka,

c) rehabilitacijski program \_\_\_\_\_ (navesti profil stručnjaka).

Na sjednici Stručnog povjerenstva Ureda održanoj dana \_\_\_\_\_ utvrđeno je da dijete/učenik ima vrstu/e teškoće/a prema skupini i podskupinama \_\_\_\_\_ iz Orijentacijske liste vrsta teškoća te su djetetu/učeniku potrebni sljedeći primjereni oblici potpore u školovanju i pedagoško-didaktička prilagodba: \_\_\_\_\_

---

---

---

---

<i>Datum:</i>	<b>Članovi Stručnog povjerenstva Ureda:</b>	
	<i>Školski liječnik (specijalist školsku medicine):</i>	
	<i>Klinički psiholog:</i>	
	<i>Učitelj razredne nastave/nastavnik:</i>	
	<i>Stručni suradnik pedagog:</i>	
	<i>Stručni suradnik psiholog:</i>	
	<i>Stručni suradnik socijalni pedagog:</i>	
	<i>Stručni suradnik edukacijski rehabilitator:</i>	
	<i>Stručni suradnik logoped:</i>	

<i>Učitelj/nastavni k hrvatskoga jezika:</i>	_____
--	-------

U privitku:

Cjelovita dokumentacija korištena u postupku utvrđivanja psihofizičkog stanja djeteta/učenika.